

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viite: Lausuntopyyntö (LVM/1737/02/2017).

Älykkään liikenteen verkosto ITS Finlandin lausunto luonnoksesta ”Satelliittinavigointijärjestelmien tehokas hyödyntäminen Suomessa –toimenpideohjelma 2017–2020”

Älykkään liikenteen verkosto ITS Finland ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Yleistä

Aluksi on syytä todeta, että luonnoksessa on varsin hyvin hahmotettu satelliittijärjestelmien nykytila sekä satelliittinavigoinnin liityntäpinnat eri toimialoihin. Erityisen hyvin on tuotu esille satelliittinavigoinnin rooli nykyaikaisessa liikennejärjestelmässä, jossa aika- ja paikkasidonnaisesta datasta on tullut keskeinen raaka-aine liikkumisen ja kuljettamisen reaaliaikaisten palvelujen kehittämisessä. Reaaliaikainen data on ehdoton edellytys yhteen toimiville matka- ja kuljetusketjuille, ja siten myös kestäväälle ja tehokkaalle liikennejärjestelmälle.

Yleisenä huomiona voi todeta, että liikenteen näkökulmasta jokaisella mainitulla hyödyntämisalalla on selkeä välitön tai välillinen liityntäpinta liikkumiseen ja kuljettamiseen.

Toisena yleisenä huomiona haluamme nostaa esille toimenpiteisiin panostamisen merkityksen. Kuten toimenpideohjelman luonnoksessa on kuvattu, maailmalla edetään satelliittinavigoinnin toimialalla laajalla rintamalla. Ihan selvää kuvaa ei kuitenkaan välity siitä, kuinka satelliittinavigoinnin hyödyntämiseen panostetaan muualla maailmalla. Kun tavoitteena on nostaa Suomi alan kärkeksi, niin olisi hyvä analysoida mitä muualla tehdään ja mikä on Suomen osaamisen ja tekemisen taso suhteessa muihin maihin.

Erityisen tärkeää olisi hahmottaa satelliittinavigoinnin välilliset hyödyt kansalaisille ja elinkeinoelämälle, joiden näkökulmasta satelliittinavigointiin liittyvät moninaiset hyödyt jäävät helposti julkisessa keskustelussa erilaisten spekulatiivisten haittojen jalkoihin. Helposti unohtuu, että suuri osa liikenteen nykyisistä edistyksellisistä palveluista kuten reaaliaikaisista aikatauluista, navigointipalveluista tai suosituista reittioppaista perustuvat satelliittinavigointiin. Asian edistämiseksi positiivisten hyötyjen esittäminen kansantajuisesti olisi erinomaisen tärkeää.

2. Toimenpideohjelman tavoitteet

Kokonaisuutena toimenpideohjelman tavoitteet ovat hyviä ja kannatettavia. Tavoitteet ovat varsin kunnianhimoisia, joka aiheuttaa suuria odotuksia toimeenpanolle. Oletettavaa on, että Suo-

17.10.2017

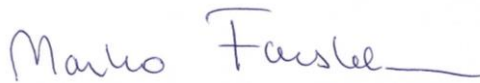
messa satelliittinavigoinnin osaaminen ja liiketoiminta ei ole terävimpien edelläkävijämaiden tasolla. Nouseminen takamatkalta kehityksen kärkeen vaatii huomattavia konkreettisia panostuksia, etenkin kun tärkeimmät kilpailijamaatkin panostavat kehitykseen.

3. Toimenpiteet

Toimenpideohjelman mielenkiintoisin, ja samalla haastavin osio on toimenpiteet. Toimenpiteet ovat kaikin puolin loogisia. Kaikilla toimenpiteillä on oma selkeä roolinsa kokonaisuuden kannalta. Ehdotamme kuitenkin harkittavaksi seuraavia lisäyksiä ja näkökulmia toimenpideosioon.

1. Toimenpiteiden osalta luonnoksessa ei käy ilmi kuinka eri toimialat tekevät yhteistyötä ja kuinka varmistetaan eri satelliittijärjestelmistä saatavan digitaalisen datan käytettävyys yli toimiala- ja hallinnonalarajojen. Kuinka verkostot ja ekosysteemit kytkeytyvät toisiinsa? Luonnokseen tulisi saada erillinen toimenpideosio, jolla varmistetaan tiedon saumaton liikkuvuus.
2. Suomi on korkean teknologian ja erityisesti insinööriosaamisen kärkimaita maailmassa. Kansainvälisissä vertailuissa digitalisaation mahdollistava infrastruktuurimme on kärkiluokkaa. Sen sijaan näiden mahdollisuuksien hyödyntäminen ja kaupallistaminen eivät ole samalla tasolla. Toimenpiteissä tulisi kiinnittää huomiota uusien innovaatioiden tuotteistamiseen ja kaupallistamiseen. Lisäksi julkisen tahon rooli erityisesti innovatiivisten julkisten hankintojen kautta tulisi nostaa osaksi toimenpiteitä.
3. Toimenpiteiden osalta tärkeintä on niiden resursointi. Toimenpiteiden sisällöllä ei ole juuriakaan merkitystä, mikäli niiden toimeenpanoon ei kohdisteta riittäviä resursseja. Resurssien riittävyys on tietysti suhteellinen asia, mutta kun kyse on globaalissa kontekstissa käytävästä kilpailusta, pitää niiden olla suhteessa tärkeimpiin kilpailijamaihin.
4. Satelliittinavigoinnista saatavien lukuisten välittömien ja välillisten hyötyjen esille tuominen olisi ensiarvoisen tärkeää. Hyötyjä tulisi tarkastella sekä kansalaisten että elinkeinoelämän näkökulmista. Samalla olisi hyvä selvittää satelliittinavigointiin liittyviä ennakoluuloja ja oikeista kansantajuisesti suoranaisia väärinymmärryksiä. Tällaiset ennakoluulot ja väärinymmärrykset voivat pahimmillaan estää satelliittinavigoinnin pohjalta rakennettavien hyödyllisten palvelujen ja ratkaisujen etenemisen.

Terveisin,

Marko Forsblom
Toiminnanjohtaja
ITS Finland ry